

Gavus pranešimą apie sprogmenį: reikia nedelsiant skambinti 112. Jokiu būdu neperduokite tokio pranešimo per E-policijos portalą ir nepersiuskite pranešimo kaip elektroninio laiško policijai. Skambutis 112 - patikimiausias pranešimo šaltinis, garantuojantis greičiausią pagalbą.

Perdavus informaciją apie sprogmenį policijai iki pareigūnų atvykimo:

1. Išlaikyti rimtį ir suburti grupę sprendimus galinčių įgyvendinti žmonių, kuriems tuo pačiu metu ir nedelsiant pavesti:
 - Įvertinti ar esant poreikiui evakuoti žmones visi praėjimai (durys) yra laisvi ir atsidaro;
 - Informuoti organizacijos narius apie priimtus ir priimamus sprendimus (kad buvo informuotas 112, laukiama policijos ir t.t.), tą daryti reguliariai, skatinti išlaikyti ramybę, informuoti, kokių veiksmų prašoma imtis;
 - Prieinamuose viešuose šaltiniuose įvertinti ar tai ne koordinuota ir masinė informacinė ataka;
 - Jeigu yra vaizdo stebėjimo kameros, peržiūrėti patekimo į teritoriją/patalpas kamerų duomenis ar nėra įtartinų asmenų ar veiklos;
 - Gydymo, globos ir panašaus profilio įstaigose, kuriose yra negalinčių savarankiškai judėti žmonių, nedelsiant suburti ir instrukuoti grupę žmonių, kurie pradėtų rengtis galimai evakuacijai;
 - Organizacijos prieigose sudaryti galimybę sklandžiai privažiuoti policijai ir kitoms pagalbos tarnyboms.
2. Jeigu turite bent kiek pagrįstą įtarimą dėl grasinimų realumo (pavyzdžiui: patekimas į patalpas/teritoriją nekontroliuojamas, vaizdo įrašuose ar kitais būdais buvo gauta informacija apie įtartinus asmenis ar tokių asmenų veiklą) – nelaukiant policijos atvykimo būtina imtis evakuacijos.
3. Tik tada, jeigu sužinojote, jog tapote masinės informacinės atakos taikiniu, patekimas į patalpas kontroliuojamas, pastarosiomis dienomis nebuvo jokių įtartinų asmenų ir (ar) incidentų, o gautas pranešimas yra vienintelė informacija apie sprogimo grėsmę – sulaukite atvykstančių policijos pareigūnų ir nepradėkite evakuacijos.
4. Pakartotinai neskambinkite telefonu 112, nes esant masinei informacinei atakai, pareigūnai prioritetizuoja tikrintinus objektus.

Į įvykio vietą atvykus policijos pareigūnams:

- Tiksliai ir operatyviai vykdyti policijos pareigūnų nurodymus bei reikalavimus;
- Pateikti pareigūnams išsamią informaciją, kuri buvo gauta iki policijos atvykimo;
- Pareigūnams atlikus patalpų ar teritorijos apžiūrą sulaukite (pareikalaukite) galutinio ir vienareikšmiško pareigūnų sprendimo dėl galimybės tęsti įprastą veiklą.

PAPILDOMI PATARIMAI

1. Nedelsdami imkitės veiksmų, jei gaunate pranešimą su grasinimu apie sprogmenį.

Bet kuris darbuotojas turintis tiesioginę telefono liniją, mobiliųjį telefoną, kompiuterį, planšetinį kompiuterį ar pan., arba turintis bet koki ryšį su visuomene, gali sulaukti grasinimo susprogdinti. Todėl darbuotojai turi suprasti kokių veiksmų privalo imtis, kaip atsako į grėsmę keliantį pranešimą ir suprasti pareigą rūpintis kitais bei jų saugumu.

Jei gaunamas grasinimas telefonu:

- Būkite ramūs ir atidžiai klausykite;
- Turėkite kur pasižymėti svarbią informaciją;
- Jei įmanoma, neleiskite skambintojui kalbėti ir perspėkite kolegą, kad jis surinktų 112;
- Jei matosi telefone, atkreipkite dėmesį į skambinančiojo numerį;
- Jei grasinimas yra įrašytas pranešimas, užsirašykite kuo daugiau informacijos ir praneškite policijai;
- Jei grasinimas gautas trumpąja žinute, neatsakykite į pranešimą, nepersiųskite ir neištrinkite. Atkreipkite dėmesį į siuntėjo numerį ir vadovaukitės policijos patarimais;
- Žinokite, į ką kreiptis savo įstaigoje jeigu sulaukėte grasinimo, pvz. pastato apsaugą ar vyresnįjį vadovą, nes jie turės įvertinti grėsmę.

Jei grasinimas pateikiamas akis į akį:

- Pasistenkite prisiminti kuo daugiau skiriamųjų grasinusio asmens bruožų ir stenkitės tiksliai atsiminti, kas buvo pasakyta.

Jei aptinkama raštelyje arba laiške:

- Elkitės kaip su policijos įkalčiais ir neleiskite kitiems žmonėms liesti įtartino daikto.

Jei grasinimas gautas el. paštu arba socialinių tinklų programa:

- Neatsakykite į pranešimą, nepersiųskite ir neištrinkite;

- Atkreipkite dėmesį į siuntėjo el. pašto adresą arba naudotojo vardą / naudotojo ID, skirtą socialinės žiniasklaidos programoms;
- Išsaugokite visus savo įstaigos žiniatinklio žurnalo failus, kad padėtumėte policijos tyrimui.

2. Gavę įtartina siuntą ar paštą būtinai informuokite policiją telefonu - 112.

Įtartinų siuntų ar pašto bendrieji indikatoriai:

- netikėta prekė, ypač jei ji pristatoma rankiniu būdu;
- paminkštintas vokas (nėra galimybės pajauti kas per daiktas viduje) ar kita stambi pakuotė;
- papildomas vidinis vokas ar kitas turinys, kurį gali būti sunku išimti;
- neaiškus ženklavimas arba per didelis sandarinimas, skatinantis atidaryti tam tikrą galą arba tam tikru būdu;
- keistos formos arba perkreiptos pakuotės;
- voko atvartas pilnai užklijuotas (paprastai voko atvartai palieka nedidelius tarpus kraštuose) pažymėtas kaip „atidaryti tik...“, „asmeninis“ arba „konfidencialus“;
- organizacijai arba pavadinimui (ne konkrečiam asmeniui) skirtas daiktas;
- netikėta ar neįprasta kilmė (pašto antspaudas ir (arba) grąžinimo adresas);
- nėra grąžinimo adreso arba grąžinimo adreso negalima patikrinti;
- prastai ar netiksliai adresuotas arba adresas atspausdintas netolygiai ar neįprastai;
- nepažįstamas rašymas ar neįprastas stilius;
- neįprastas pašto antspaudas arba jo nėra;
- daugiau antspaudų nei reikia pakuotės dydžiui ar svoriui;
- riebios dėmės ant pakuotės;
- iš pakuotės sklindantys kvapai.

3. Rekomendacijos visuomenei apie pastatų ir teritorijų apžiūrą esant pranešimui apie pradėtą sprogmenį:

- Įvertinkite skirtingas asmenų grupes, kurios patenka į objektą ar teritoriją, pvz., personalą, lankytojus, ar tie asmenys kelia įtarimą;
- Įsitikinkite, kad jūsų įstaigoje/organizacijoje yra patvirtintos aiškos taisyklės, kaip elgtis darbuotojams pastebėjus įtartina asmenį ar paliktą daiktą;
- Atsižvelkite į atvykstančių žmonių skaičių ir kokius daiktus jie atsineša, ar išvaizda (apanga) ir turimi daiktai atitinka sezoniškumą, paros metą, tam tikrą vietą, kurioje yra asmenys;
- Įsitikinkite, kad, esant reikalui, avariniai išėjimai bus laisvi ir jais be trukdžių galima

naudotis;

- Įsitikinkite, kad teritorija yra pakankamai apšviesta prieblandoje ir tamsiu paros metu;
- Jeigu kilo bet koks įtarimas, nedelsiant skambinkite telefonu – 112.

Parengta pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos inf.

